

SENAT DE BELGIQUE BELGISCHE SENAAAT

SESSION DE 1956-1957

SEANCE DU 22 NOVEMBRE 1956

Projet de loi modifiant le Chapitre Ier du Titre VIII du Livre Ier du Code civil relatif à l'adoption.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

La législation en matière d'adoption prévoit que l'adoptant doit être âgé de plus de 35 ans, avoir 15 ans de plus que l'adopté et n'avoir ni descendant légitime ni enfant naturel reconnu.

Cependant de nombreux cas se produisent qui démontrent qu'une telle rigueur devrait recevoir un tempérament lorsque l'un des époux désire adopter l'enfant de son conjoint.

Il en est ainsi notamment lorsque l'enfant à adopter est issu des relations qui ont existé entre sa mère et l'homme qu'elle a ultérieurement épousé et qui, en vertu de l'article 335 du Code civil, se trouve dans l'impossibilité de le reconnaître ou de le légitimer.

Il arrive en effet fréquemment, dans le cas envisagé, que le mari n'atteigne l'âge de 35 ans qu'après la naissance d'un second enfant. L'existence de cet enfant légitime empêche l'adoption de l'autre. Et pourtant ces deux enfants sont issus des mêmes auteurs.

Il arrive également qu'après la naissance d'un enfant adultérin, la femme veuve ou divorcée mette au monde un enfant naturel qui est légitimé ou simplement reconnu par elle et son mari. Il en résulte également un empêchement à l'adoption du premier enfant.

ZITTING 1956-1957

VERGADERING VAN 22 NOVEMBER 1956

Wetsontwerp tot wijziging van Hoofdstuk I van Titel VIII van Boek I van het Burgerlijk Wetboek betreffende de aanneming van een kind.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De wetgeving op het stuk van de aanneming bepaalt dat de aannemende persoon meer dan 35 jaar oud moet zijn, 15 jaar ouder moet zijn dan het aangenomen kind en noch wettig afstammeling, noch erkend natuurlijk kind mag hebben.

Uit vele gevallen die zich voordoen blijkt evenwel dat minder strenge eisen zouden moeten gesteld worden wanneer een der echtgenoten het kind van de andere echtgenoot wenst aan te nemen.

Dit is onder meer het geval wanneer het aan te nemen kind gesproken is uit betrekkingen tussen zijn moeder en de man die ze later heeft gehuwd en die, op grond van artikel 335 van het Burgerlijk Wetboek, in de onmogelijkheid verkeert om het te erkennen of te wettigen.

In bedoeld geval komt het immers vaak voor dat de man pas na de geboorte van een tweede kind de leeftijd van 35 jaar bereikt. Het bestaan van dat wettig kind belet de aanneming van het andere. En toch zijn beide kinderen uit dezelfde ouders gesproken.

Het komt eveneens voor dat na de geboorte van een uit overspel geboren kind, de in weduwstaat verkerende of uit de echt gescheiden vrouw een natuurlijk kind ter wereld brengt dat gewettigd wordt of eenvoudigweg erkend door haar en haar man. Hieruit vloeit eveneens een beletsel voort voor de aanneming van het eerste kind.

Des enfants naturels simples peuvent, aussi bien que des enfants adultérins, pâtir de la rigueur de la loi.

Certaines personnes omettent en effet de reconnaître leur enfant naturel avant le mariage ou au moment de la célébration. Elles ne réalisent l'importance de cette omission qu'après la naissance d'un enfant légitime et se hâtent de la réparer en souscrivant une déclaration de reconnaissance qui n'entraîne cependant pas la légitimation de l'enfant.

Si cet enfant pouvait être adopté — ce qui dans l'état actuel de la législation est impossible du fait de l'existence de l'enfant né depuis le mariage — il acquerrait un statut qui ne diffère guère de celui d'un enfant légitime.

Le sort différent fait à ces deux enfants, qui peuvent réellement être considérés comme frères ou sœurs, ne se justifie pas.

Enfin, lorsque deux personnes, veuves ou divorcées, ayant chacune des enfants légitimes, se marient, l'adoption des enfants de l'un des époux par l'autre conjoint pourrait présenter des avantages pour tous les intéressés; elle aurait notamment pour effet de resserrer les liens qui unissent les membres de cette nouvelle famille en attribuant des droits égaux à tous les enfants qui vivent à ce foyer.

Tel est le but poursuivi par le Gouvernement en déposant ce projet qui est inspiré du double souci de donner un statut plus favorable à un certain nombre d'enfants et rapprocher encore davantage les membres d'une même famille.

A cet effet le projet permet, moyennant certaines garanties, l'adoption de l'enfant de l'un des époux par l'autre conjoint ou par les deux époux simultanément, et cela même si les adoptants sont âgés de moins de 35 ans et ont déjà des enfants légitimes ou naturels reconnus.

Cette réforme nécessite d'autres modifications à la loi actuelle, prévues également par le projet, en ce qui concerne le nom de l'adopté, la puissance paternelle des adoptants et les empêchements à mariage résultant de l'adoption.

Enfin le projet tend à remédier à certaines imperfections de la législation actuelle que la pratique a fait apparaître en matière de publication et de révocation de l'adoption.

Zowel eenvoudig natuurlijke kinderen als uit overspel geboren kinderen kunnen lijden onder de gestrengheid van de wet.

Sommige personen verzuimen immers hun natuurlijk kind te erkennen vóór het huwelijk of op het ogenblik dat het huwelijk voltrokken wordt. Ze beseffen het belang van dit verzuim pas na de geboorte van een wettig kind en haasten zich dit verzuim goed te maken door een verklaring tot erkenning te ondertekenen die echter geen wetgeving van het kind voor gevolg heeft.

Indien dit kind kon aangenomen worden — wat in de huidige stand van de wetgeving onmogelijk is wegens het bestaan van het sedert het huwelijk geboren kind — zou het een rechtstoestand verkrijgen die schier niet van die van een wettig kind verschilt.

Het verschillend lot dat aan die twee kinderen tebeurtvalt, terwijl ze werkelijk als broers of zusters mogen beschouwd worden, is niet te billijken.

Wanneer ten slotte twee in weduwstaat verkerende of uit de echt gescheiden personen, ieder met wettige kinderen, in het huwelijk treden, zou de aanneming van de kinderen van een der echtgenoten door de andere echtgenoot voor alle betrokkenen voordelen kunnen bieden; zij zou namelijk de banden, die de leden van dit nieuwe gezin verbinden, nauwer toehalen door aan alle kinderen die er deel van uitmaken gelijke rechten toe te kennen.

Ziedaar het doel dat de Regering nastreeft bij het indienen van dit ontwerp, waaraan zowel de bekommernis om een bepaald aantal kinderen in een gunstiger rechtstoestand te plaatsen als de zorg om de leden van een zelfde familie nog nauwer met mekaar te verbinden ten grondslag ligt.

Daarom laat het ontwerp, mits bepaalde waarborgen, toe dat het kind van een der echtgenoten door de andere echtgenoot of tegelijk door beide echtgenoten wordt aangenomen en zulks zelfs wanneer de aannemende personen minder dan 35 jaar oud zijn en reeds wettige of erkende natuurlijke kinderen hebben.

Die hervorming maakt andere wijzigingen aan de huidige wet noodzakelijk. Ze worden eveneens in het ontwerp opgenomen en hebben betrekking op de naam van het aangenomen kind, de ouderlijke macht der aannemende personen en de huwelijksbeletselen die het gevolg zijn van de aanneming.

Ten slotte strekt het ontwerp er toe sommige onvolmaaktheden van de huidige wetgeving op het stuk van de bekendmaking en van de herroeping van de aanneming, die door de praktijk aan het licht werden gebracht, weg te werken.

EXAMEN DES ARTICLES

L'article 1er modifie et complète l'article 344 du Code civil.

En premier lieu, il énonce d'une façon plus précise les conditions requises des adoptants en général.

La première phrase de l'article 344 est parfois mal interprétée. Elle est libellée comme suit : « Pour pouvoir adopter, il faut être âgé de plus de 35 ans, n'avoir ni descendant légitime ni enfant naturel reconnu, sauf s'il s'agit de l'adoption de cet enfant ».

Certains en ont déduit qu'en cas d'adoption de son enfant naturel reconnu l'adoptant peut être âgé de moins de 35 ans et aussi avoir des descendants légitimes.

Cette interprétation est erronée. L'adoption de l'enfant naturel reconnu ne permet pas de déroger aux conditions fixées par le premier alinéa de l'article 344. Pareille adoption ne peut se réaliser si l'adoptant n'a pas 35 ans révolus ou s'il a des descendants légitimes ou même s'il a d'autres enfants naturels reconnus. L'existence d'un enfant naturel reconnu empêche l'adoption d'un autre enfant et même celle d'un autre enfant naturel reconnu de l'adoptant à moins que celui-ci n'adopte tous ses enfants naturels reconnus dans un seul et même acte.

La nouvelle rédaction de l'article 344 ne laisse subsister aucun doute à cet égard.

L'article 1er du projet introduit par ailleurs dans l'article 344 du Code civil des dispositions nouvelles en ce qui concerne l'adoption de l'enfant de l'un des époux par l'autre conjoint ou par les deux époux simultanément.

Les seules conditions que les adoptants devront réunir dans ce cas sont : 1° d'être âgé de plus de 21 ans et 2° d'avoir au moins 10 ans de plus que la personne à adopter. L'existence d'enfants légitimes ou naturels reconnus de l'adoptant n'empêchera pas cette adoption.

Les motifs sur lesquels est fondée cette réforme ont été exposés ci-dessus.

Qu'il suffise de préciser ici que la condition essentielle requise pour cette adoption est que l'enfant à adopter ait une filiation établie vis-à-vis de l'un des époux.

ONDERZOEK DER ARTIKELLEN

Artikel 1 wijzigt artikel 344 van het Burgerlijk Wetboek en vult het aan.

In de eerste plaats geeft het op meer nauwkeurige wijze de voorwaarden op die van de aannemende personen in het algemeen worden vereist.

De eerste volzin van artikel 344 wordt soms slecht geïnterpreteerd. Hij luidt als volgt : « Om te kunnen aannemen, moet men meer dan vijf en dertig jaar oud zijn, geen wettig afstammeling noch erkend natuurlijk kind hebben, behalve wanneer het de aanneming van dit kind geldt ».

Sommigen hebben hieruit afgeleid dat de aannemende persoon, in geval van aanneming van zijn erkend natuurlijk kind, minder dan 35 jaar oud mag zijn en ook wettige afstammelingen mag hebben.

Die interpretatie is verkeerd. De aanneming van het erkend natuurlijk kind laat niet toe af te wijken van de bij het eerste lid van artikel 344 gestelde voorwaarden. Zulke aanneming is niet mogelijk indien de aannemende persoon geen volle 35 jaar oud is of indien hij wettige afstammelingen heeft of zelfs indien hij andere erkende natuurlijke kinderen heeft. Het bestaan van een erkend natuurlijk kind belet de aanneming van een ander kind en zelfs de aanneming van een ander erkend natuurlijk kind van de aannemende persoon tenzij deze al zijn erkende natuurlijke kinderen in een en dezelfde akte zou aannemen.

De nieuwe redactie van artikel 344 laat te dien aanzien geen twijfel bestaan.

Bij artikel 1 van het ontwerp worden verder in artikel 344 van het Burgerlijk Wetboek nieuwe bepalingen ingevoerd wat betreft de aanneming van het kind van een der echtgenoten door de andere echtgenoot of door beide echtgenoten tegelijk.

De enige voorwaarden waaraan de aannemende personen in dit geval moeten voldoen zijn :

1° meer dan 21 jaar oud zijn en 2° ten minste 10 jaar ouder zijn dan de aan te nemen persoon.

Het bestaan van wettige of erkende natuurlijke kinderen van de aannemende persoon zal voor die aanneming geen beletsel vormen.

De redenen waarop deze hervorming gegrond is werden hierboven uiteengezet.

Het moge volstaan er hier op te wijzen dat de essentiële vereiste voor die aanneming is, dat de afstamming van het aan te nemen kind ten opzichte van een der echtgenoten vaststaat.

Dès que cette condition est remplie l'enfant pourra être adopté par l'autre époux si celui-ci a 10 ans de plus que lui et s'il est âgé lui-même d'au moins 21 ans.

Il n'existe aucun motif pour permettre que l'époux vis-à-vis duquel l'enfant a une filiation établie, puisse l'adopter seul s'il ne réunit pas les conditions requises par l'actuel article 344 du Code civil.

Mais l'adoption réalisée par l'autre époux pourrait avoir pour effet, notamment lorsqu'il s'agit d'un enfant naturel, que cet enfant se voie octroyer un statut plus favorable vis-à-vis du conjoint de son auteur que vis-à-vis de son auteur lui-même. Pour ce motif le projet permet également que cet enfant soit adopté par les deux époux simultanément auquel cas tous deux bénéficieraient des conditions réduites prévues par l'article 1er du projet.

Il est à prévoir, pour la raison qui vient d'être exposée, que les époux n'auront généralement recours à la double adoption que lorsqu'il s'agira d'adopter un enfant naturel.

L'adoption par les deux époux de l'enfant légitime de l'un d'eux présente en effet moins d'intérêt et la jurisprudence n'a admis ces adoptions que dans le seul but d'éviter que le parent légitime ne perde la puissance paternelle du fait de l'adoption par son conjoint (voir Civ. Bruxelles 26-5-1951, Revue de l'Administration 1952, p. 64, Annales du Notariat 1951, p. 192 et Journal des tribunaux 1951, p. 669; Civ. Malines 28-1-1952, Rechtskundig Weekblad 1952, p. 1142).

Or, à l'avenir, ce but sera atteint de plein droit par l'application de l'article 348 du Code civil tel qu'il est complété par l'article 3 du projet.

Le projet abaisse enfin l'âge requis des adoptants en cas d'adoption de l'enfant de l'un des époux par l'autre conjoint ou par les deux époux simultanément.

Du moment qu'il est permis d'adopter tout en ayant déjà des enfants, il ne se justifie pas d'exiger que l'adoptant ait atteint l'âge de 35 ans, cette exigence ayant pour seul but d'éviter, dans la mesure du possible, les adoptions par des personnes auxquelles des enfants pourraient encore survenir ultérieurement.

Eens deze voorwaarde vervuld, kan het kind door de andere echtgenoot worden aangenomen indien deze laatste 10 jaar ouder is dan het kind en indien hij zelf ten minste 21 jaar oud is.

Er is geen enkele reden om toe te laten dat de echtgenoot ten opzichte van wie de afstamming van het kind vaststaat, het alleen zou kunnen aannemen indien hij niet aan de bij het huidig artikel 344 van het Burgerlijk Wetboek gestelde voorwaarden voldoet.

De door de andere echtgenoot gedane aanneming zou echter tot gevolg kunnen hebben, onder meer wanneer het een natuurlijk kind betreft, dat aan dit kind een gunstiger rechtstoestand zou worden toegekend ten opzichte van de echtgenoot van zijn ouder dan ten opzichte van zijn ouder zelf. Om die reden laat het ontwerp eveneens toe dat dit kind tegelijk door beide echtgenoten wordt aangenomen, in welk geval beiden het voordeel van de bij artikel 1 van het ontwerp gestelde lichtere voorwaarden genieten.

Om de zoëven uiteengezette reden is het te voorzien dat de echtgenoten enkel dan van de dubbele aanneming zullen gebruik maken, wanneer het de aanneming van een natuurlijk kind betreft.

De aanneming door beide echtgenoten van het wettig kind van een van hen heeft inderdaad minder zin en de rechtspraak heeft die aannemingen dan ook alleen aanvaard om te vermijden dat de wettige ouder de ouderlijke macht zou verliezen uit oorzaak van de aanneming door zijn echtgenoot (Zie Burg. Brussel 26-5-1951, Revue de l'Administration 1952, blz. 64, Annales du Notariat 1951, blz. 192 en Journal des Tribunaux 1951, blz. 669; Burg. Mechelen 28-1-1952, Rechtskundig Weekblad 1952, blz. 1142).

Welnu in de toekomst zal dit doel van rechtswege bereikt worden door artikel 348 van het Burgerlijk Wetboek, zoals het wordt aangevuld bij artikel 3 van het ontwerp, toe te passen.

Het ontwerp verlaagt ten slotte de leeftijd die voor de aannemende personen is vereist wanneer het gaat om de aanneming van het kind van een der echtgenoten door de andere echtgenoot of tegelijk door beide echtgenoten.

Eens dat het toegelaten is kinderen aan te nemen ook wanneer men reeds kinderen heeft, is het niet billijk meer te eisen dat de aannemende persoon de leeftijd van 35 jaar zou hebben bereikt, daar deze vereiste er alleen toe strekt, voor zover zulks mogelijk is, te vermijden dat personen die later nog kinderen zouden kunnen krijgen, een ander kind zouden aannemen.

Par ailleurs, l'âge requis pour pouvoir adopter étant abaissé, il convient également de réduire la différence d'âge qui doit exister entre l'adoptant et l'adopté.

Cette réduction est d'autant plus justifiée qu'il peut exister, spécialement en cas de secondes noces, une différence d'âge assez importante entre les deux époux.

Tenant compte de ces considérations, le projet fixe à 21 ans l'âge requis pour adopter l'enfant de son conjoint et réduit à 10 ans la différence d'âge qui doit exister dans ce cas entre l'adoptant et l'adopté.

L'article 2 du projet modifie l'article 347 du Code civil et le scinde en trois articles 347, 347bis et 347ter.

Les alinéas 1 et 2 de l'article 347 nouveau sont la reproduction du texte actuel des deux premiers alinéas de cet article.

L'alinéa 3 de l'article 347 nouveau, en prévoyant qu'en cas d'adoption de l'enfant du mari, par son épouse, les parties peuvent convenir dans l'acte d'adoption que l'adopté conservera son nom originaire, tend à permettre aux enfants naturels reconnus et aux enfants légitimes de conserver purement et simplement le nom de leur père malgré l'adoption par l'épouse ou par la seconde épouse de ce dernier.

Ces enfants ont en effet un intérêt à pouvoir continuer de porter le nom du chef de famille.

Le nouvel article 347bis concerne le nom qui doit être attribué à l'adopté en cas d'adoption par deux époux, soit conjointement, soit séparément.

En prévoyant que seul le nom du mari sera ajouté ou substitué au nom de l'adopté, le projet consacre la solution admise en cette matière par la majorité de la jurisprudence.

Aucune difficulté ne se présente si les deux époux adoptent simultanément : seul le nom du mari sera ajouté ou, si les parties en conviennent ainsi dans l'acte d'adoption, substitué au nom de l'adopté. Si le mari et l'adopté ont le même nom patronymique, aucune modification ne sera apportée au nom de l'adopté.

Daar verder de leeftijd die vereist is om te kunnen aannemen verlaagd wordt, past het eveneens het leeftijdsverschil te verminderen dat tussen de aannemende en de aangenomen persoon dient te bestaan.

Die vermindering is des te meer verantwoord omdat, vooral ingeval van tweede huwelijk, een tamelijk belangrijk leeftijdsverschil tussen de twee echtgenoten kan bestaan.

Met deze beschouwingen voor ogen bepaalt het ontwerp de leeftijd welke vereist is om het kind van zijn echtgenoot aan te nemen op 21 jaar en brengt het het leeftijdsverschil dat in dat geval tussen de aannemende en de aangenomen persoon moet bestaan op 10 jaar.

Artikel 2 van het ontwerp wijzigt artikel 347 van het Burgerlijk Wetboek en verdeelt het in drie artikelen 347, 347bis en 347ter.

De leden 1 en 2 van het nieuwe artikel 347 nemen de huidige tekst van de eerste twee leden van dit artikel over.

Het derde lid van het nieuw artikel 347, waar het bepaalt dat in geval van aanneming van het kind van de man door zijn echtgenote, partijen in de akte van aanneming kunnen overeenkomen dat het aangenomen kind zijn oorspronkelijke naam zal bewaren, strekt er toe de erkende natuurlijke kinderen en de wettige kinderen eenvoudigweg de naam van hun vader te laten behouden niettegenstaande ze door diens echtgenote of tweede echtgenote werden aangenomen.

Die kinderen hebben er immers belang bij de naam van het gezindshoofd te mogen blijven voeren.

Het nieuwe artikel 347bis heeft betrekking op de naam die aan het aangenomen kind moet worden toegekend ingeval het door twee echtgenoten, hetzij samen, hetzij afzonderlijk, wordt aangenomen.

Door te bepalen dat alleen de naam van de man aan de naam van het aangenomen kind zal worden toegevoegd of er in de plaats van zal worden gesteld, bevestigt het ontwerp de oplossing die ter zake in de meeste gevallen door de rechtspraak wordt aangenomen.

Geen enkele moeilijkheid doet zich voor wanneer beide echtgenoten tegelijk aannemen : alleen de naam van de man wordt toegevoegd of, indien partijen aldus in de akte van aanneming overeenkomen, in de plaats van de naam van het aangenomen kind gesteld. Indien de man en het aangenomen kind dezelfde familienaam hebben, wordt aan de naam van het aangenomen kind geen wijziging gebracht.

Si l'adoption par l'épouse est consécutive à l'adoption par le mari, elle n'entraînera aucun nouveau changement du nom de l'adopté.

Si l'épouse adopte en premier lieu et que son nom soit ajouté à celui de l'adopté, l'adoption par le mari aura pour effet de joindre au nom de l'adopté celui du mari en lieu et place de celui de la femme; les parties pourront cependant convenir dans l'acte d'adoption que le nom du mari remplacera purement et simplement le double nom que l'adopté portait du fait de son adoption antérieure par l'épouse.

Toutefois, si avant la première adoption, l'adopté avait le même nom que le mari, l'adoption subséquente par celui-ci aura pour effet que l'adopté reprendra purement et simplement ce nom sans aucune modification. Cette disposition est conforme à celle du premier alinéa de l'article 347 qui est d'ailleurs également reprise au premier alinéa du nouvel article 347bis.

Si, enfin, lors de la première adoption, par l'épouse, les parties ont convenu que le nom de celle-ci soit substitué au nom de l'adopté, l'adoption consécutive par le mari ne pourra plus avoir d'autre effet qu'une nouvelle substitution de nom. En effet, en optant pour la simple substitution lors de la première adoption les parties ont définitivement écarté le nom originaire de l'adopté; par ailleurs l'adoption par le mari ne pouvant avoir pour effet de joindre le nom de celui-ci au nom de son épouse, l'adopté devra forcément porter à l'avenir le seul nom du mari.

Le premier alinéa du nouvel article 347ter est la reproduction du dernier alinéa de l'article 347 actuellement en vigueur.

Le second alinéa du nouvel article 347ter consacre une solution généralement admise.

Déjà dans l'état actuel de la législation il semble qu'on doive déduire du 4e alinéa de l'article 348 et du 4e alinéa de l'article 357 que les changements de nom résultant de l'adoption s'étendent aux descendants légitimes de l'adopté nés avant l'adoption.

Le projet tend à dissiper tout doute qui pourrait encore exister à cet égard.

L'article 3 du projet complète l'article 348 du Code civil.

Il prévoit qu'en cas d'adoption de l'en-

Indien de aanneming door de echtgenote na de aanneming door de man komt, brengt zij geen nieuwe naamsverandering voor het aangenomen kind teweeg.

Heeft de echtgenote eerst aangenomen en werd haar naam toegevoegd aan die van het aangenomen kind, dan zal de aanneming door de man medebrengen dat zijn naam bij die van het aangenomen kind wordt gevoegd in de plaats van die van de vrouw; partijen kunnen in de akte van aanneming evenwel overeenkomen dat de naam van de man eenvoudigweg de dubbele naam, die het aangenomen kind uit oorzaak van zijn vroegere aanneming door de echtgenote voerde, zal vervangen.

Evenwel, indien het aangenomen kind vóór de eerste aanneming dezelfde naam had als de man, heeft de daaropvolgende aanneming door deze laatste voor gevolg dat het aangenomen kind die naam gewoonweg zonder enige wijziging terug aanneemt. Deze bepaling stemt overeen met die van het eerste lid van artikel 347, die overigens eveneens in het eerste lid van het nieuw artikel 347bis overgenomen wordt.

Indien, ten slotte, bij de eerste aanneming door de echtgenote, partijen overeengekomen waren dat haar naam in de plaats van de naam van het aangenomen kind zou worden gesteld, kan de daaropvolgende aanneming door de man geen ander uitwerksel meer hebben dan een nieuwe indeplaatsstelling van naam. Immers, door de eenvoudige indeplaatsstelling te kiezen bij de eerste aanneming hebben partijen definitief de oorspronkelijke naam van het aangenomen kind laten vallen; daar anderzijds de aanneming door de man niet tot gevolg kan hebben dat diens naam aan die van zijn echtgenote wordt toegevoegd, zal het aangenomen kind in de toekomst wel noodgedwongen alleen de naam van de man moeten voeren.

Het eerste lid van het nieuwe artikel 347ter neemt de tekst van het laatste lid van het thans van kracht zijnde artikel 347 over.

Het tweede lid van het nieuwe artikel 347ter bevestigt een algemeen aanvaarde oplossing.

Reeds in de huidige stand van de wetgeving lijkt men uit het vierde lid van artikel 348 en uit het vierde lid van artikel 357 te moeten afleiden dat de naamsveranderingen, welke een gevolg zijn van de aanneming, eveneens op de vóór de aanneming geboren wettige afstammelingen van de aangenomen persoon van toepassing zijn.

Het ontwerp wil elke twijfel welke dienaangaande nog zou kunnen bestaan, wegnemen.

Artikel 3 van het ontwerp vult artikel 348 van het Burgerlijk Wetboek aan.

Het bepaalt dat in geval van aanneming van

fant d'un des époux par son conjoint, les droits de la puissance paternelle seront exercés de la même façon qu'en cas d'adoption par deux époux, c'est-à-dire conformément aux règles applicables aux père et mère légitimes.

Cette nouvelle disposition tend, ainsi qu'il a déjà été dit ci-dessus, à éviter que l'adoption entraîne pour le parent légitime ou même pour le parent naturel la perte de tous les droits de la puissance paternelle.

L'article 4 introduit dans l'article 350 du Code civil une disposition qui est la conséquence logique de la réforme introduite par l'article 1er.

Du moment qu'il est permis d'adopter tout en ayant déjà des enfants, il est indispensable d'étendre la prohibition prévue par l'article 350 au mariage entre l'adopté et les enfants déjà nés de l'adoptant.

L'article 5 qui modifie l'article 355 du Code civil prévoit certaines garanties en faveur des enfants de l'adoptant.

Il eût certes été excessif d'exiger que ces enfants consentent expressément à l'adoption que leur auteur désire réaliser.

Toutefois, des intérêts divergents pouvant exister, il convient de leur permettre de faire valoir ces intérêts au cours de la procédure d'homologation.

Pour cette raison le projet prévoit que les enfants de l'adoptant seront entendus, ou à tout le moins convoqué par le tribunal réuni en chambre du conseil.

Ils seront entendus — ou convoqués — personnellement s'ils sont majeurs ; s'ils sont mineurs ils seront en principe représentés par un tuteur, qui ne peut être qu'un tuteur ad hoc puisque leur tuteur serait précisément l'adoptant lui-même. Toutefois, si, même mineurs, ils ont atteint l'âge de 16 ans, ils seront entendus — ou convoqués — personnellement mais assistés du tuteur ad hoc.

Cette disposition qui se rapproche de celle de l'article 354 du Code civil est inspirée de la considération qu'il convient, d'une part, d'entendre ces enfants du moment qu'ils sont raisonnablement en mesure de faire valoir leur point de vue et, d'autre part, de les protéger contre les pressions qui seraient éventuellement exercées par l'adoptant.

het kind van een der echtgenoten door de andere echtgenoot, de rechten van de ouderlijke macht op dezelfde wijze worden uitgeoefend als in geval van aanneming door twee echtgenoten, namelijk overeenkomstig de regels welke op de wettige vader en moeder van toepassing zijn.

Zoals hierboven reeds werd gezegd, strekt deze nieuwe bepaling er toe te vermijden dat de aanneming voor de wettige ouder of zelfs voor de natuurlijke ouder het verlies van al de rechten van de ouderlijke macht zou medebrengen.

Artikel 4 voegt in artikel 350 van het Burgerlijk Wetboek een bepaling in die het logisch gevolg is van de bij artikel 1 ingevoerde hervorming.

Eens dat het toegelaten is een kind aan te nemen, ook wanneer men reeds kinderen heeft, is het onontbeerlijk het bij artikel 350 gestelde verbod uit te breiden tot het huwelijk tussen het aangenomen kind en de reeds geboren kinderen van de aannemende persoon.

Artikel 5 dat artikel 355 van het Burgerlijk Wetboek wijzigt, voorziet bepaalde waarborgen ten gunste van de kinderen van de aannemende persoon.

Het zou zeker overdreven geweest zijn te eisen dat die kinderen uitdrukkelijk zouden instemmen met de aanneming die hun ouder wenst te doen.

Aangezien er echter uiteenlopende belangen kunnen bestaan, past het hun de mogelijkheid te bieden die belangen in de loop van de bekrachtigingsprocedure te doen gelden.

Daarom voorziet het ontwerp dan ook dat de kinderen van de aannemende persoon zullen gehoord, althans opgeroepen worden, door de in raadkamer vergaderde rechtbank.

Zij zullen persoonlijk gehoord — of opgeroepen — worden indien zij meerderjarig zijn ; zijn zij minderjarig, dan worden zij in principe vertegenwoordigd door een voogd, die slechts een daartoe speciaal aangestelde voogd kan zijn aangezien hun voogd bepaaldelijk de aannemende persoon zelf zou zijn. Indien ze echter, ook al zijn ze nog minderjarig, de leeftijd van 16 jaar hebben bereikt, worden zij persoonlijk gehoord — of opgeroepen — maar bijgestaan door de daartoe aangestelde voogd.

Deze bepaling, die aanleunt bij het bepaalde in artikel 354 van het Burgerlijk Wetboek, is ingegeven door de overweging dat het past, aan de ene kant, deze kinderen te horen vanaf het ogenblik dat zij redelijkerwijze in staat zijn hun mening te kennen te geven en, aan de andere kant, ze te beschermen tegen de drukking die eventueel door de aannemende persoon zou uitgeoefend worden.

Le projet prévoit par ailleurs que le tribunal, appelé à se prononcer sur l'homologation, tiendra compte de tous les intérêts légitimes et vérifiera si toutes les conditions requises par la loi sont remplies et spécialement si l'adoption est fondée sur de justes motifs, condition essentielle posée par l'article 343.

L'article 6 modifie l'article 357 du Code civil en ce qui concerne la publication des adoptions.

Tel qu'il a été modifié par la loi du 21 mai 1951 l'article 357 prévoit que le dispositif de l'arrêt ou du jugement qui a homologué l'adoption est inséré au *Moniteur belge*.

Or, le dispositif doit, en vertu des articles 355 et 356, mentionner l'identité complète de l'adoptant et de l'adopté.

Il s'ensuit que cette publication fait apparaître, le cas échéant, le caractère illégitime de la filiation de l'adopté.

Afin de parer aux inconvénients qui en résultent pour les intéressés, le projet prévoit que le dispositif sera publié par extrait.

Le Gouvernement veillera cependant à ce que ces publications soient suffisamment explicites pour sauvegarder les intérêts des tiers.

L'article 7 qui modifie les alinéas 5, 6 et 7 de l'article 360 du Code civil relatif à la révocation de l'adoption tend à mettre cet article en concordance avec les articles 355 à 357 tels qu'ils ont été modifiés par la loi du 21 mai 1951.

Ainsi le projet prévoit que, sous peine de caducité, le dispositif de la décision de révocation, passée en force de chose jugée, sera remise, dans les quatre mois et contre accusé de réception, à l'officier de l'état civil visé au premier alinéa de l'article 357, lequel le transcrira dans le mois et en fera mention en marge de l'acte de transcription de la décision homologuant l'adoption et des actes énumérés au quatrième alinéa de l'article 357.

Enfin le dispositif de la décision ne sera inséré par extrait au *Moniteur belge* qu'après la transcription.

Le Ministre de la Justice,

Het ontwerp bepaalt verder dat de rechtbank die zich over de bekrachtiging zal moeten uitspreken, rekening dient te houden met al de rechtmatige belangen en moet nagaan of al de door de wet vereiste voorwaarden vervuld zijn en inzonderheid of de aanneming gegrond is op billijke redenen, essentiële voorwaarde, gesteld door artikel 343.

Artikel 6 wijzigd artikel 357 van het Burgerlijk Wetboek wat betreft de bekendmaking van de aannemingen.

Zoals het werd gewijzigd bij de wet van 21 Mei 1951 bepaalt artikel 357 dat het beschikkend gedeelte van het arrest of van het vonnis dat de aanneming heeft bekrachtigd in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Welnu in het beschikkend gedeelte moet krachtens de artikelen 355 en 356 de volledige identiteit van de aannemende en van de aangenomen persoon worden vermeld.

Daaruit volgt dat die bekendmaking bij voorkomend geval de onwettige afstamming van het aangenomen kind doet uitschijnen.

Ten einde de bezwaren uit de weg te ruimen die hieruit voor betrokkenen voortvloeien, bepaalt het ontwerp dat het beschikkend gedeelte bij uittreksel zal worden bekendgemaakt.

De Regering zal er evenwel voor waken dat die bekendmakingen voldoende duidelijk zullen zijn om de belangen van derden te vrijwaren.

Artikel 7 dat de leden 5, 6 en 7 van artikel 360 van het Burgerlijk Wetboek betreffende de herroeping van de aanneming wijzigd, strekt er toe dit artikel in overeenstemming te brengen met de artikelen 355 tot 357, zoals ze gewijzigd werden bij de wet van 21 Mei 1951.

Zo bepaalt het ontwerp dat, op straffe van verval, het beschikkend gedeelte van de in kracht van gewijsde gegane beschikking tot herroeping binnen vier maanden en tegen ontvangstbewijs overhandigd wordt aan de in artikel 357, eerste lid, bedoelde ambtenaar van de burgerlijke stand, die het binnen de maand overschrijft en er melding van maakt op de rand van de akte van overschrijving van de beschikking tot bekrachtiging van de aanneming en van de in het vierde lid van artikel 357 opgesomde akten.

Ten slotte wordt het beschikkend gedeelte van de beschikking slechts na de overschrijving bij uittreksel in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt.

De Minister van Justitie,

A. LILAR.

Projet de loi modifiant le Chapitre Ier du Titre VIII du Livre Ier du Code civil relatif à l'adoption.

BAUDOUIN,
ROI DES BELGES.

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS :

Notre Ministre de la Justice est chargé de déposer en Notre nom aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

Article Premier.

L'article 344 du Code civil est remplacé par les dispositions suivantes :

« Pour pouvoir adopter il faut :

- 1° être âgée de plus de 35 ans ;
- 2° avoir au moins 15 ans de plus que la personne à adopter ;
- 3° n'avoir ni descendant légitime ni enfant naturel reconnu, sauf dans ce dernier cas, s'il s'agit de l'adoption de cet enfant.

» Toutefois lorsqu'il s'agit de l'adoption de l'enfant d'un des époux par son conjoint ou par les deux époux simultanément, il suffit pour les adoptants :

- 1° d'être âgés de plus de 21 ans ;
- 2° d'avoir au moins 10 ans de plus que la personne à adopter.

» Un Belge peut adopter un étranger ou être adopté par un étranger.

» La naissance d'un enfant de l'adoptant postérieure à l'homologation de l'adoption est sans effet sur celle-ci. »

Art. 2.

L'article 347 du Code civil, complété par la loi du 21 mai 1951, est remplacé par les dispositions suivantes :

« Art. 347. — L'adoption confère le nom de l'adoptant à l'adopté, en l'ajoutant au nom propre de ce dernier. Si l'adoptant et l'adopté ont le même

Wetsontwerp tot wijziging van Hoofdstuk I van Titel VIII van Boek I van het Burgerlijk Wetboek betreffende de aanneming van een kind.

BOUDEWIJN,
KONING DER BELGEN.

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Justitie is gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Eerste Artikel.

Artikel 344 van het Burgerlijk Wetboek wordt door de volgende bepalingen vervangen :

« Om te kunnen aannemen moet men :

- 1° meer dan 35 jaar oud zijn ;
- 2° ten minste 15 jaar ouder zijn dan de aan te nemen persoon ;
- 3° geen wettig afstammeling noch erkend natuurlijk kind hebben, behalve, in dit laatste geval, wanneer het de aanneming van dit kind geldt.

» Nochtans, wanneer het de aanneming geldt van het kind van een der echtgenoten door de andere echtgenoot of gelijktijdig door beide echtgenoten, volstaat het voor de aannemende personen :

- 1° dat zij meer dan 21 jaar oud zijn ;
- 2° dat zij ten minste 10 jaar ouder zijn dan de aan te nemen persoon.

» Een Belg mag een vreemd kind aannemen of door een vreemdeling aangenomen worden.

» De geboorte van een kind van de aannemende persoon, na de bekrachtiging van de aanneming, is zonder gevolg op die aanneming. »

Art. 2.

Artikel 347 van het Burgerlijk Wetboek, aangevuld bij de wet van 21 Mei 1951, wordt door de volgende bepalingen vervangen :

« Art. 347. — Door de aanneming, bekomt het aangenomen kind de naam van de aannemende persoon ; deze naam wordt aan de eigen naam van

nom patronymique, aucune modification n'est apportée au nom de l'adopté.

» Le nom de l'adoptant peut également, par l'acte même de l'adoption et du consentement des parties, être conféré purement et simplement à l'adopté, sans être ajouté à son nom propre.

» En cas d'adoption de l'enfant du mari par son épouse, les parties peuvent convenir dans l'acte d'adoption qu'aucune modification ne sera apportée au nom de l'adopté.

» *Art. 347bis.* — En cas d'adoption par deux époux simultanément, seul le nom du mari est ajouté ou, si les parties en conviennent ainsi dans l'acte d'adoption, substitué au nom propre de l'adopté. Si le mari et l'adopté ont le même nom patronymique, aucune modification n'est apportée au nom de l'adopté.

» Si le mari adopte séparément un enfant déjà adopté par son épouse, le nom de celle-ci est remplacé par celui du mari dans le nom de l'adopté, à moins que, dans le cas où l'adopté a conservé son nom patronymique, les parties ne conviennent dans l'acte d'adoption que le nom du mari sera substitué au nom composé que l'enfant tient de son adoption antérieure par l'épouse. Si avant cette adoption antérieure, l'adopté avait le même nom patronymique que le mari, l'adoption subséquente par celui-ci a pour effet que l'adopté reprend purement et simplement ce nom sans aucune modification.

» Si l'épouse adopte séparément un enfant déjà adopté par son mari, aucune nouvelle modification n'est apportée au nom de l'adopté.

» *Art. 347ter.* — Toutes autres modifications aux nom ou prénoms de l'adopté stipulées dans l'acte d'adoption resteront sans effet ; elles ne pourront en aucun cas être reproduites dans le jugement ou arrêt d'homologation.

» Les changements de nom résultant de l'adoption s'étendent de plein droit aux descendants légitimes de l'adopté nés avant l'adoption. »

Art. 3.

Le deuxième alinéa de l'article 348 du Code civil est complété par la disposition suivante :

het kind toegevoegd. Indien de aannemende persoon en het aangenomen kind dezelfde familienaam hebben, wordt aan de naam van het aangenomen kind geen wijziging gebracht.

» De naam van de aannemende persoon kan eveneens door de akte van aanneming zelf en met de toestemming van de partijen gewoonweg worden gegeven aan het aangenomen kind, zonder dat die naam aan zijn eigen naam toegevoegd wordt.

» In geval van aanneming van het kind van de man door zijn echtgenote, kunnen de partijen in de akte van aanneming overeenkomen dat aan de naam van het aangenomen kind geen wijziging zal worden gebracht.

» *Art. 347bis.* — In geval van aanneming door twee echtgenoten tegelijk, wordt alleen de naam van de man aan de eigen naam van het aangenomen kind toegevoegd of, indien de partijen aldus in de akte van aanneming overeenkomen, in de plaats van die naam gesteld. Indien de man en het aangenomen kind dezelfde familienaam hebben, wordt aan de naam van het aangenomen kind geen wijziging gebracht.

» Indien de man afzonderlijk een kind aanneemt dat reeds is aangenomen door zijn echtgenote, wordt de naam van deze laatste in de naam van het aangenomen kind vervangen door die van de man, tenzij de partijen, ingeval het aangenomen kind zijn familienaam heeft behouden, in de akte van aanneming overeenkomen dat de naam van de man zal in de plaats gesteld worden van de samengestelde naam die het kind ingevolge zijn vroegere aanneming door de echtgenote draagt. Indien het aangenomen kind vóór deze vroegere aanneming dezelfde familienaam had als de man, heeft de daaropvolgende aanneming door deze laatste voor gevolg dat het aangenomen kind die naam gewoonweg zonder enige wijziging terug aanneemt.

» Indien de echtgenote afzonderlijk een kind aanneemt dat reeds is aangenomen door haar man, wordt aan de naam van het aangenomen kind geen nieuwe wijziging gebracht.

» *Art. 347ter.* — Alle andere wijzigingen aan de naam of de voornamen van het aangenomen kind, die in de akte van aanneming werden bedongen, blijven zonder uitwerking ; zij mogen in geen enkel geval vermeld worden in het vonnis of arrest tot bekrachtiging.

» De naamsveranderingen die voortvloeien uit de aanneming zijn van rechtswege van toepassing op de vóór de aanneming geboren wettige afstammelingen van het aangenomen kind. »

Art. 3.

Het tweede lid van artikel 348 van het Burgerlijke Wetboek wordt met de volgende bepaling aangevuld :

« Il en est de même si l'un des époux a adopté l'enfant de son conjoint. »

Art. 4.

Le quatrième alinéa de l'article 350 du Code civil est remplacé par la disposition suivante :

« Entre l'adopté et les enfants de l'adoptant. »

Art. 5.

Le troisième alinéa de l'article 355 du Code civil, modifié par la loi du 21 mai 1951, est remplacé par la disposition suivante :

« Le tribunal réuni en chambre du conseil, après s'être procuré tous renseignements utiles, avoir éventuellement entendu, ou à tout le moins avoir convoqué l'époux divorcé ou séparé de corps, non chargé de l'exercice du droit de garde, ainsi que les parents, même de l'adopté majeur et les enfants de l'adoptant, représentés par un tuteur *ad hoc* s'ils sont mineurs ou assistés par lui si, même mineurs ils ont atteint l'âge de 16 ans, vérifie, en tenant compte de tous les intérêts légitimes, si l'adoption est fondée sur de justes motifs et si les autres conditions requises par la loi sont remplies. »

Art. 6.

Le dernier alinéa de l'article 357 du Code civil, modifié par la loi du 21 mai 1951, est remplacé par la disposition suivante :

« Après transcription, le dispositif de l'arrêt ou du jugement qui a homologué l'adoption sera inséré par extrait au *Moniteur belge*, à la diligence de l'une des parties. »

Art. 7.

Les alinéas cinq, six et sept de l'article 360 du Code civil sont remplacés par les dispositions suivantes :

« Le dispositif de la décision passée en force de chose jugée, qui révoque une adoption est remis, dans les quatre mois et contre accusé de réception, à l'officier de l'état civil visé à l'alinéa premier de l'article 357. A défaut de l'accomplissement de cette formalité dans le délai prescrit, la révocation est sans effet.

» Dans le mois de la remise, l'officier de l'état civil transcrit le dispositif sur ses registres. Mention de la décision transcrite est faite en marge de

« Dit geldt eveneens wanneer een van de echtgenoten het kind van de andere echtgenoot aangenomen heeft. »

Art. 4.

Het vierde lid van artikel 350 van het Burgerlijk Wetboek wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Tussen het aangenomen kind en de kinderen van de aannemende persoon. »

Art. 5.

Het derde lid van artikel 355 van het Burgerlijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 21 Mei 1951, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« De rechtbank, vergaderd in raadkamer, na zich alle nuttige inlichtingen te hebben verschaft, na eventueel de uit de echt of van tafel en bed gescheiden echtgenoot die niet is belast met het recht van bewaring, alsmede de ouders, zelfs van de meerderjarige aangenomene en de kinderen van de aannemende persoon, vertegenwoordigd door een voogd *ad hoc* wanneer zij minderjarig zijn of door hem bijgestaan indien zij, ook al zijn zij minderjarig, de leeftijd van 16 jaar hebben bereikt, te hebben gehoord of althans gedagvaard, gaat na, met inachtneming van alle rechtmatige belangen, of de aanneming gegrond is op billijke redenen en of de andere bij de wet vereiste voorwaarden zijn vervuld. »

Art. 6.

Het laatste lid van artikel 357 van het Burgerlijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 21 Mei 1951, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Na de overschrijving, wordt het beschikkend gedeelte van het arrest of van het vonnis dat de aanneming heeft bekrachtigd, bij uittreksel in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt, ten verzoeken van één van de partijen. »

Art. 7.

De leden vijf, zes en zeven van artikel 360 van het Burgerlijk Wetboek worden door de volgende bepalingen vervangen :

« Het beschikkend gedeelte van de in kracht van gewijsde gegane beschikking tot herroeping van een aanneming wordt binnen vier maanden en tegen ontvangstbewijs overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand bedoeld in het eerste lid van artikel 357. Wordt die formaliteit binnen de voorgeschreven termijn niet vervuld, dan blijft de herroeping zonder gevolg.

» Binnen één maand na de overhandiging schrijft de ambtenaar van de burgerlijke stand het beschikkend gedeelte over in zijn registers.

l'acte de transcription de la décision homologuant l'adoption et des actes énumérés dans l'alinéa quatre de l'article 357.

» Après transcription, le dispositif de la décision est inséré par extrait au *Moniteur belge*, à la diligence de l'une des parties ou du ministère public. »

Donné à Bruxelles, le 20 novembre 1956.

Melding van de overgeschreven beschikking wordt gemaakt op de rand van de akte van overschrijving van de beschikking tot bekrachtiging van de aan-neming en van de in het vierde lid van artikel 357 opgesomde akten.

» Na de overschrijving, wordt het beschikkend gedeelte van de beschikking bij uittreksel in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt, ten verzoeken van één van de partijen of van het openbaar ministerie. »

Gegeven te Brussel, de 20e November 1956.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :
Le Ministre de la Justice,

VAN KONINGSWEGE
De Minister van Justitie,

A. LILAR.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Justice, le 2 juin 1956, d'une demande d'avis sur un projet de loi « modifiant le chapitre Ier du titre VIII du livre 1er du Code civil relatif à l'adoption », a donné le 27 juin 1956 l'avis suivant :

Le projet tend à modifier le chapitre Ier du titre VIII du livre Ier du Code civil, relatif à l'adoption.

Ce chapitre est actuellement l'œuvre de la loi du 22 mars 1940 et, pour quelques dispositions relatives surtout à la teneur des jugements et arrêts d'homologation, celle de la loi du 21 mai 1951.

**

Le projet n'apporte aucune modification essentielle au régime de l'adoption. Lorsqu'il remplace des articles entiers de la législation en vigueur, c'est bien plus par souci de coordination qu'en raison de la portée des changements qu'il envisage.

**

Le projet remplace l'article 344 du Code civil.

Cet article énumère les conditions requises dans le chef de l'adoptant pour adopter. Ces conditions sont maintenues par le projet. Toutefois, celui-ci prévoit une dérogation aux conditions générales dans un cas spécial, savoir « lorsqu'il s'agit de l'adoption de l'enfant d'un des époux par son conjoint ou par les deux époux simultanément ».

Dans cette hypothèse, le projet ramène l'âge requis pour adopter de 35 ans à 21 ans et la différence d'âge entre l'adoptant et l'adopté de 15 à 10 ans. De plus, il n'exige pas dans ce cas que l'adoptant soit sans descendants légitimes ou enfants naturels reconnus.

Il résulte de l'exposé des motifs qu'un des buts principaux du projet est de permettre d'une manière aussi large que possible l'adoption des enfants naturels, fussent-ils issus d'un commerce adultérin ou incestueux, afin de donner à ces enfants un statut aussi proche que possible de celui d'un enfant légitime. L'adoption confère entre autres à l'adoptant la puissance paternelle avec toutes les conséquences qui en découlent, et, à l'adopté, la vocation successorale.

Sous l'empire de la législation actuelle, l'adoption n'est permise que si l'adoptant n'a ni descendant légitime, ni enfant naturel reconnu, sauf s'il s'agit de l'adoption de cet enfant.

En supprimant cette condition pour l'adoption de l'enfant d'un des époux par son conjoint ou par les deux époux simultanément, le projet permet l'adoption d'enfants naturels après la naissance d'enfants légitimes, et par conséquent au détriment de ceux-ci, notamment du point de vue de leurs droits successoraux.

Par l'article 5 qui modifie l'article 355 du Code civil, le projet cherche à pallier dans une certaine mesure les conséquences préjudiciables que l'article 344 peut avoir

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 2de juni 1956 door de Minister van Justitie verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « tot wijziging van hoofdstuk I van titel VIII van boek 1 van het Burgerlijk Wetboek betreffende de aanneming van een kind », heeft de 27de juni 1956 het volgend advies gegeven :

Het ontwerp strekt tot wijziging van hoofdstuk I van titel VIII van boek I van het Burgerlijk Wetboek, handelend over de aanneming.

Dit hoofdstuk kwam tot stand door de wet van 22 maart 1940 en, voor enkele bepalingen die vooral op de inhoud van de vonnissen en arresten tot bekrachtiging betrekking hebben, door de wet van 21 mei 1951.

**

In het stelsel der aanneming brengt het ontwerp geen essentiële wijzigingen aan. Bij de vervanging van gehele artikelen van de thans geldende wetgeving gaat het meer om coördinatie dan om de strekking van de ontworpen wijzigingen.

**

Het ontwerp vervangt artikel 344 van het Burgerlijk Wetboek.

Dit artikel bepaalt aan welke vereisten de aannemende persoon moet voldoen om te kunnen aannemen. Deze vereisten blijven dezelfde in het ontwerp. Maar er komt een afwijking van de algemene voorwaarden bij voor een bijzonder geval, namelijk « wanneer het de aanneming geldt van het kind van een der echtgenoten door de andere echtgenoot of gelijktijdig door beide echtgenoten ».

Voor dit geval vermindert het ontwerp de voor de aannemende persoon vereiste leeftijd van 35 jaar op 21 jaar en het leeftijdsverschil tussen aannemende en aangenomene van 15 op 10 jaar. Bovendien vervalt in dit geval de eis, dat de aannemende persoon geen wettige afstammelingen of erkende natuurlijke kinderen heeft.

Uit de memorie van toelichting blijkt, dat een der eerste oogmerken van het ontwerp is de aanneming van natuurlijke kinderen, zelfs uit overspel of bloedschande geboren, in zo ruim mogelijke mate toe te laten, zodat zij een statuut krijgen dat het statuut van het wettige kind zo dicht mogelijk benadert. Aanneming verleent aan de aannemende persoon onder meer de ouderlijke macht met alle gevolgen van dien ; aan de aangenome verleent zij het recht om tot de nalatenschap geroepen te worden.

Onder de huidige wetgeving is aanneming alleen geoorloofd wanneer de aannemende persoon noch wettige afstammeling, noch erkend natuurlijk kind heeft, behalve wanneer het om de aanneming van dit kind gaat.

Vervalt, zoals in het ontwerp, deze eis, voor de aanneming van het kind van een der echtgenoten door de andere echtgenoot of door beide echtgenoten tegelijk, dan wordt het mogelijk natuurlijke kinderen aan te nemen na de geboorte van wettige kinderen, dus ten nadele van dezen, namelijk wat hun erfrechten betreft.

Door artikel 5, dat artikel 355 van het Burgerlijk Wetboek wijzigt, tracht het ontwerp de nadelige gevolgen, die artikel 344 ten aanzien van de vóór de aanneming gebo-

pour les enfants nés avant l'adoption. Le correctif qu'il prévoit consiste à obliger le tribunal à convoquer ces enfants avant de procéder à l'homologation de l'adoption, de manière à s'éclairer sur leurs intérêts légitimes.

Les facilités que le projet prévoit pour l'adoption de l'enfant d'un des époux par son conjoint ou par les deux époux simultanément, requièrent la preuve que la personne à adopter soit « l'enfant d'un des époux ».

Sauf le cas spécial où le père aura dans l'acte de reconnaissance de l'enfant indiqué le nom de la mère, cas où une jurisprudence fixée interprète l'article 336 du Code civil en admettant que la filiation de l'enfant dans le chef de la mère peut résulter de l'aveu de celle-ci fait par n'importe quelle voie, voire tacitement, la filiation naturelle ne peut dans l'économie du Code civil résulter que d'une reconnaissance faite par acte authentique ou d'un jugement (articles 334 et 341a). La filiation adultérine ou incestueuse dont la loi prohibe l'établissement (article 335) ne pourra, elle, que ressortir accidentellement d'un jugement comme conséquence de l'application d'autres règles légales, telles celles relatives au divorce.

Le projet ne veut sur ce point rien changer. Il s'ensuit que les conditions d'adoption plus favorables qu'il formule ne pourront être invoquées lorsque la filiation de la personne à adopter ne sera pas établie d'une des manières qui viennent d'être rappelées.

**

L'article 2 du projet remplace l'article 347 du Code civil, qui règle les effets de l'adoption sur le nom de l'adopté.

Celon l'article 347 actuel, l'adoption confère à l'adopté le nom de l'adoptant, en l'ajoutant au sien propre. Si les parties au contrat d'adoption sont d'accord, le nom de l'adoptant peut aussi, dans l'acte d'adoption, être conféré purement et simplement à l'adopté, sans être ajouté à son nom propre. Enfin, si l'adopté et l'adoptant portent le même nom, aucune modification n'est apportée au nom de l'adopté.

Le projet reprend ces dispositions tout en y ajoutant de nouvelles qui visent spécialement l'hypothèse où deux époux adoptent, soit simultanément, soit successivement une même personne. Le projet prévoit que, dans ce cas, « seul le nom du mari est ajouté ou substitué au nom de l'adopté suivant les distinctions établies par les alinéas qui précèdent ».

Le texte fort concis ne permet guère de discerner les diverses situations qu'il est destiné à régler. De plus, en se référant à « l'adoption par deux époux soit conjointement, soit séparément » il semble écarter de son champ d'application le cas où la première adoption sera intervenue à une époque où le premier adoptant n'était pas engagé dans les liens d'un mariage avec le second adoptant, ce qui ne correspond pas aux intentions du Gouvernement.

C'est pourquoi le Conseil d'Etat en s'éclairant des commentaires donnés de la disposition dans l'exposé des motifs et des renseignements recueillis au cours de l'examen du projet, suggère de diviser le troisième alinéa de

ren kinderen kan hebben, enigszins te verhelpen. Het correctief bestaat hierin, dat de rechtbank, alvorens de aanneming te bekrachtigen, deze kinderen moet dagvaarden om zich over hun rechtmatige belangen te laten voorlichten.

De faciliteiten welke het ontwerp toestaat voor de aanneming van het kind van een der echtgenoten door de andere echtgenoot of door beide echtgenoten tegelijk, zijn afhankelijk van het bewijs, dat de aan te nemen persoon « het kind van een der echtgenoten » is.

Behalve in het bijzondere geval, dat de vader in de akte van erkenning van het kind de naam van de moeder heeft aangewezen, in welk geval een gevestigde rechtspraak artikel 336 van het Burgerlijk Wetboek zo interpreteert, dat de afstamming ten opzichte van de moeder kan worden afgeleid uit een door haar hoe dan ook, zelfs stilzwijgend, gedane bekentenis, kan de natuurlijke afstamming, volgens de economie van het Burgerlijk Wetboek, alleen blijken uit een bij authentieke akte gedane erkenning of uit een vonnis (artikelen 334 en 341a). Bloedschendinge of overspelige afstamming, die volgens de wet niet mag worden vastgesteld (artikel 335), kan van haar kant niet dan toevallig blijken uit een vonnis, als gevolg van de toepassing van andere wetsbepalingen, zoals die welke op de echtscheiding betrekking hebben.

Het ontwerp beoogt geen verandering op dit punt. Het gevolg zal zijn, dat de gunstiger aannemingsvoorwaarden welke het invoert, niet kunnen worden ingeroepen wanneer de afstamming van de aan te nemen persoon niet op een der even genoemde wijzen is vastgesteld.

**

Artikel 2 van het ontwerp vervangt artikel 347 van het Burgerlijk Wetboek, dat de terugslag van de aanneming op de naam van het aangenomen kind regelt.

Volgens het huidig artikel 347 ontvangt het aangenomen kind door de aanneming de naam van de aannemende persoon, door toevoeging ervan aan zijn eigen naam. Indien de bij het kontrakt van aanneming betrokken partijen het eens zijn, kan de naam van de aannemende persoon in de akte van aanneming ook zonder meer aan het aangenomen kind worden gegeven, zonder aan dezen eigen naam te worden toegevoegd. Tenslotte wordt, wanneer aannemende en aangenomene dezelfde naam hebben, geen enkele wijziging in de naam van het aangenomen kind aangebracht.

Het ontwerp neemt die bepalingen over, maar voegt er nieuwe aan toe, meer in 't bijzonder voor het geval dat twee echtgenoten hetzij gelijktijdig, hetzij na elkaar, een zelfde persoon aannemen. Het ontwerp bepaalt, dat in dit geval « alleen de naam van de man wordt toegevoegd aan of in de plaats gesteld van de naam van het aangenomen kind volgens het bij de voorafgaande leden gemaakte onderscheid ».

De zeer bondige tekst maakt het vrij moeilijk de verschillende toestanden welke hij moet regelen uit elkander te houden. Door te verwijzen naar « de aanneming door twee echtgenoten, hetzij samen, hetzij afzonderlijk » schijnt hij bovendien buiten zijn toepassingsgebied te sluiten het geval dat de eerste aanneming zou hebben plaats gehad op een tijdstip waarop de eerste aannemende persoon niet in de echt verbonden was met de tweede aannemende persoon, wat niet met de bedoeling van de Regering strookt.

Om deze redenen, en in het licht van de in de memorie van toelichting gegeven commentaar alsook van de inlichtingen die tijdens het onderzoek van het ontwerp werden ingewonnen, stelt de Raad van State voor, het derde lid

l'article 347 en trois alinéas et de les rédiger ainsi qu'il suit :

« Lorsque deux époux procèdent conjointement à une adoption, seul le nom du mari est ajouté ou peut être substitué au nom patronymique de l'adopté.

» Lorsque au cours du mariage, le mari adopte quelqu'un que sa femme a déjà adopté soit avant, soit pendant le mariage, le nom de la femme est remplacé par le nom du mari dans le nom de l'adopté, à moins que les parties ne conviennent, dans le cas où l'adopté a conservé son nom patronymique, de substituer le nom du mari au nom composé que l'adopté tient de la première adoption.

» L'adoption par la femme, au cours du mariage, de quelqu'un qui a déjà été adopté par son mari, est sans effet sur le nom de l'adopté. »

En vertu du quatrième alinéa du nouvel article 347 les parties pourront, en cas d'adoption de l'enfant du mari par son épouse, convenir dans l'acte d'adoption qu'aucune modification ne sera apportée au nom de l'adopté.

Le projet veut ainsi, selon l'exposé des motifs, « permettre aux enfants naturels reconnus et aux enfants légitimes de conserver purement et simplement le nom de leur père malgré l'adoption par l'épouse ou par la seconde épouse de ce dernier ».

Il va de soi que cette disposition pourra également recevoir application dans le cas des enfants légitimes par le mari lors d'un précédent mariage, cela en vertu de l'article 333 du Code civil.

Il y aurait intérêt à insérer les précisions fournies par l'exposé des motifs dans la disposition même que le projet veut insérer dans l'article 347. Elle pourrait être formulée dans les termes ci-après :

« En cas d'adoption par la femme, de l'enfant légitime de son mari ou de l'enfant naturel reconnu par lui, les parties peuvent convenir dans l'acte d'adoption, de n'apporter aucune modification au nom de l'adopté. »

Le dernier alinéa de l'article 347 nouveau ne fait aucune distinction entre les adoptions faites avant l'entrée en vigueur de la loi et celles qui auront lieu à l'avenir.

Il s'ensuivra que tous les enfants légitimes dont le père aura été adopté avant l'entrée en vigueur de la loi, recevront de plein droit le nom qui, lors de l'adoption, aura été conféré à leur père.

Si le Gouvernement estimait devoir tempérer les effets de cette disposition à l'égard des adoptions acquises au moment de l'entrée en vigueur de la loi, il importerait d'adapter la disposition à cet effet.

L'article 348, alinéa 2, du Code civil dispose :

« Si l'adoption a été faite par deux époux, les droits indiqués à l'alinéa précédent sont exercés conformément aux règles applicables aux père et mère légitimes. »

Le projet ajoute à cette disposition le texte suivant : « Il en est de même si l'un des époux a adopté l'enfant de son conjoint ».

van artikel 347 in drie leden te splitsen en deze als volgt te lezen :

« Wanneer twee echtgenoten samen een aanneming verrichten, wordt alleen de naam van de man toegevoegd aan of in de plaats gesteld van de familienaam van het aangenomen kind.

» Wanneer de man tijdens het huwelijk iemand aanneemt die door zijn vrouw reeds vóór of tijdens het huwelijk is aangenomen, wordt de naam van de vrouw in de naam van het aangenomen kind vervangen door de naam van de man, tenzij de partijen, ingeval het aangenomen kind zijn familienaam heeft behouden, overeenkomen de naam van de man in de plaats te stellen van de samengestelde naam die het aangenomen kind uit zijn eerste aanneming heeft.

» De aanneming door de vrouw, in de loop van het huwelijk, van iemand die reeds door haar man is aangenomen, blijft zonder uitwerking ten aanzien van de naam van het aangenomen kind. »

Krachtens het vierde lid van het nieuw artikel 347 kunnen de partijen, wanneer het kind van de man door zijn echtgenote wordt aangenomen, in de akte van aanneming overeenkomen dat generlei wijziging in de naam van het aangenomen kind zal worden aangebracht.

Volgens de memorie van toelichting wil het ontwerp aldus « de erkende natuurlijke kinderen en de wettige kinderen eenvoudigweg de naam van hun vader laten behouden niettegenstaande ze door diens echtgenote of tweede echtgenote werden aangenomen ».

Het spreekt vanzelf, dat deze bepaling ook toepassing zal kunnen vinden wanneer de kinderen door de man bij een vroeger huwelijk gewettigd zijn, en wel krachtens artikel 333 van het Burgerlijk Wetboek.

Het ware nuttig de in de memorie gegeven toelichting op te nemen in de bepaling zelf die het ontwerp in artikel 347 wil invoegen.

Dit kan als volgt :

« Ingeval de vrouw het wettige kind van haar man of het door hem erkend natuurlijk kind aanneemt, kunnen de partijen in de akte van aanneming overeenkomen generlei wijziging aan te brengen in de naam van het aangenomen kind. »

Het laatste lid van het nieuwe artikel 347 maakt geen onderscheid tussen de aannemingen welke vóór de inwerkingtreding van de wet zijn gedaan en die welke in de toekomst zullen plaats hebben.

Het gevolg zal zijn, dat alle wettige kinderen wier vader vóór de inwerkingtreding van de wet is aangenomen, van rechtswege de naam zullen krijgen die hun vader bij de aanneming heeft ontvangen.

Mocht de Regering van oordeel zijn, dat de gevolgen van deze bepaling ten aanzien van de bij de inwerkingtreding der wet verkregen aannemingen dienen te worden verzacht, dan zou de bepaling dienovereenkomstig moeten worden aangepast.

Artikel 348, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek zegt :

« Werd de aanneming door twee echtgenoten gedaan, dan worden de in de vorige alinea aangeduide rechten uitgeoefend overeenkomstig de regelen die op de wettige vader en de wettige moeder van toepassing zijn. »

Het ontwerp voegt aan deze bepaling toe : « Dit geldt eveneens wanneer een der echtgenoten het kind van de andere echtgenoot aangenomen heeft. »

« Cette nouvelle disposition, déclare l'exposé des motifs, tend à éviter que l'adoption entraîne pour le parent légitime ou même pour le parent naturel la perte de tous les droits de la puissance paternelle. »

En effet, dans l'état actuel de notre droit, l'adoptant est seul investi, à l'égard de l'adopté, de la puissance paternelle.

La disposition que le projet ajoute à l'article 348 sera d'application immédiate, c'est-à-dire qu'elle s'appliquera aux situations acquises. Ainsi le père qui, à la suite de l'application de l'article 348, aura perdu la puissance paternelle sur son descendant, en reprendra l'exercice aussitôt que la loi sera entrée en vigueur.

**

L'article 5 du projet remplace l'alinéa 3 de l'article 355 du Code civil.

Cet article règle la phase de la procédure d'adoption, qui se déroule devant le tribunal de première instance et indique en premier lieu à l'alinéa 3, les personnes qui doivent être convoquées pour être entendues par le tribunal.

Le projet y ajoute une nouvelle catégorie de personnes : les enfants de l'adopté, et précise que le tribunal procède à la vérification dont il est chargé « en tenant compte de tous les intérêts légitimes ». Ainsi il tend à apporter un correctif à l'article 344 nouveau en tant que celui-ci permet l'adoption par un époux des enfants de son conjoint, même si l'époux adoptant a des enfants légitimes ou des enfants naturels reconnus.

Le projet modifie aussi la fin de l'alinéa 3 qui est actuellement rédigé comme suit : « Le tribunal... vérifie si la personne qui se propose d'adopter jouit d'une bonne réputation et si les autres conditions requises par la loi sont remplies. » Le projet ne mentionne plus la condition de la bonne réputation. Selon l'exposé des motifs, la vérification des justes motifs englobera celle de la réputation de l'adoptant.

Le Conseil d'Etat estime qu'il n'en sera pas nécessairement ainsi dans tous les cas. Il est d'avis que, pour éviter des abus, il n'est pas superflu de maintenir cette condition qui figurait dans le Code Napoléon et que le législateur a jugé opportun de maintenir lors de la modification par la loi du 22 mars 1940 du chapitre relatif à l'adoption.

Le Conseil d'Etat propose de rédiger l'article 355, alinéa 3, comme suit :

« Le tribunal réuni en chambre du conseil statue, après s'être procuré tous renseignements utiles. Il convoque, et entend s'ils comparaissent devant lui, l'époux divorcé ou séparé de corps, non chargé de l'exercice du droit de garde, ainsi que les parents, même de l'adopté majeur, et les enfants de l'adoptant, représentés par un tuteur *ad hoc* s'ils sont mineurs ou assistés par lui s'ils ont atteint l'âge de 16 ans. Il tient compte de tous les intérêts légitimes et vérifie si la personne qui se propose d'adopter jouit d'une bonne réputation, si l'adoption est fondée sur de justes motifs, et si les autres conditions requises par la loi sont remplies. »

**

Volgens de memorie van toelichting, « strekt deze nieuwe bepaling ertoe te vermijden dat de aanneming voor de wettige ouder of zelfs voor de natuurlijke ouder het verlies van al de rechten van de ouderlijke macht zou medebrengen ».

In de huidige stand van onze wetgeving immers is alleen de aannemende persoon ten opzichte van het aangenomen kind met de ouderlijke macht bekleed.

De bepaling welke het ontwerp aan artikel 348 toevoegt, zal onmiddellijke toepassing vinden, dit wil zeggen dat zij op verkregen toestanden toepasselijk zal zijn. Zo zal de vader die ingevolge de toepassing van artikel 348 de ouderlijke macht over zijn afstammeling heeft verloren, deze opnieuw uitoefenen zodra de wet in werking treedt.

**

Artikel 5 van het ontwerp vervangt het derde lid van artikel 355 van het Burgerlijk Wetboek.

Dit artikel regelt de aannemingsprocedure in de fase vóór de rechtbank van eerste aanleg, en duidt, in het derde lid, in de eerste plaats de personen aan die moeten worden gedagvaard om door de rechtbank te worden gehoord.

Het ontwerp voegt hier een nieuwe categorie van personen bij, namelijk de kinderen van de aangenomen persoon, en bepaalt nader dat de rechtbank het haar opgedragen nazicht doet « met inachtneming van alle rechtmatige belangen ». Op die wijze wil het een correctief aanbrenge op het nieuwe artikel 344, in zover dit de aanneming door een echtgenoot van de kinderen van de andere echtgenoot toelaat, ook wanneer de aannemende echtgenoot wettige of erkende natuurlijke kinderen heeft.

Het ontwerp wijzigt verder het slot van het derde lid, thans luidend als volgt : « De rechtbank... gaat na of de persoon die voornemens is aan te nemen, een goede faam geniet en of de andere bij de wet vereiste voorwaarden zijn vervuld. » In het ontwerp komt de eis betreffende de goede faam niet meer voor. Volgens de memorie van toelichting zal het onderzoek van de billijke redenen ook de faam van de aannemende persoon bestrijken.

De Raad van State is van oordeel, dat dit niet noodzakelijk in alle gevallen zo zal zijn. Hij acht het ter voorkoming van misbruiken niet overbodig, deze voorwaarde uit de Code Napoléon te behouden, zoals de wetgever ook heeft menen te moeten doen toen hij bij de wet van 22 maart 1940 het hoofdstuk betreffende de aanneming wijzigde.

De Raad van State stelt voor, artikel 355, derde lid, als volgt te lezen :

« De in raadkamer vergaderde rechtbank doet uitspraak na alle dienstige inlichtingen te hebben ingewonnen. Zij roept op, en hoort, indien deze voor haar verschijnen, de uit de echt of van tafel en bed gescheiden echtgenoot die niet met het recht van bewaring is belast, alsook de ouders, zelfs van de meerderjarige aangenomene, en de kinderen van de aannemende persoon, die door een voogd *ad hoc* worden vertegenwoordigd indien zij minderjarig zijn of door hem worden bijgestaan indien zij de leeftijd van 16 jaar hebben bereikt. Zij houdt rekening met alle rechtmatige belangen en gaat na of degene die voornemens is aan te nemen een goede faam geniet, of de aanneming op billijke redenen berust en of aan de andere bij de wet gestelde voorwaarden is voldaan. »

**

L'article 6 du projet prévoit le remplacement du dernier alinéa de l'article 357.

L'article 357 fut remplacé par la loi du 21 mai 1951. Selon le dernier alinéa de cet article, le dispositif du jugement ou de l'arrêt qui a homologué l'adoption est, après sa transcription dans les registres de l'état civil, « inséré au *Moniteur belge* à la diligence de l'une des parties ».

Selon l'exposé des motifs du projet : « Le dispositif doit, en vertu des articles 355 et 356, mentionner l'identité complète de l'adoptant et de l'adopté. Il s'ensuit que cette publication fait apparaître, le cas échéant, le caractère illégitime de la filiation de l'adopté. Afin de parer aux inconvénients qui en résultent pour les intéressés, le projet prévoit que le dispositif sera publié par extrait.

» Le Gouvernement veillera cependant à ce que ces publications soient suffisamment explicites pour sauvegarder les intérêts des tiers. »

Le Conseil d'Etat est d'avis que l'importance de la matière et la stabilité des normes y afférentes recommandent que ce soit le législateur qui détermine lui-même les éléments que doit contenir l'extrait en vue de renseigner les tiers au sujet de la modification intervenue dans l'état civil de l'adopté et de l'adoptant (voir X. Carton de Wiart, J.T., 1950, p. 155).

Il convient d'ailleurs de noter que dans d'autres cas où le législateur a organisé une publicité en faveur des tiers, notamment en matière de séparation de biens et de séparation de corps, il a précisé avec soin les éléments qui devaient être rendus publics (articles 872 et 880 du Code de procédure civile).

**

L'article 7 du projet remplace les alinéas 5, 6 et 7 de l'article 360, qui traite de la révocation de l'adoption.

L'alinéa 7 nouveau est rédigé comme suit : « Après transcription, le dispositif de la décision est inséré par extrait au *Moniteur belge*. »

Cette disposition appelle la même observation que celle formulée au sujet de l'article 357 nouveau, c'est-à-dire qu'elle omet également d'indiquer les éléments que l'extrait doit contenir.

Au surplus, le projet omet de déterminer qui doit demander la publication de l'extrait au *Moniteur belge*.

Comme le ministère public peut demander la révocation de l'adoption, il y aurait lieu de prévoir que la publication a lieu « à la diligence de l'une des parties ou du ministère public ».

Artikel 6 van het ontwerp strekt tot het vervangen van het laatste lid van artikel 357.

Artikel 357 is door de wet van 21 mei 1951 vervangen. Volgens het laatste lid van dit artikel wordt het beschikkend gedeelte van het vonnis of van het arrest dat de aanneming heeft bekrachtigd, na overschrijving in de registers van de burgerlijke stand, « in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt ten verzoeken van één der partijen ».

De memorie van toelichting zegt hierover :

« In het beschikkend gedeelte moet krachtens de artikelen 355 en 356 de volledige identiteit van de aannemende en van de aangenomen persoon worden vermeld. Daaruit volgt dat die bekendmaking bij voorkomend geval de onwettige afstamming van het aangenomen kind doet uitschijnen. Ten einde de bezwaren uit de weg te ruimen die hieruit voor betrokkenen voortvloeien, bepaalt het ontwerp dat het beschikkend gedeelte bij uittreksel zal worden bekendgemaakt.

» De Regering zal er evenwel voor waken dat die bekendmakingen voldoende duidelijk zullen zijn om de belangen van derden te vrijwaren. »

Wegens het belang van de materie en met het oog op de vastheid in de desbetreffende normen, adviseert de Raad van State, dat de wetgever zelf zou bepalen welke gegevens het uittreksel moet bevatten ten einde derden in te lichten over de wijziging in de burgerlijke stand van aannemende en aangenomene (zie X. Carton de Wiart, J.T., 1950, blz. 155).

Overigens moge in herinnering worden gebracht, dat de wetgever in andere gevallen waarin hij openbaarmaking ten gerieve van derden heeft voorgeschreven, met name inzake scheiding van goederen en scheiding van tafel en bed, zorgvuldig heeft aangegeven welke de gegevens waren die openbaar moesten worden gemaakt (artikelen 872 en 880 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering).

**

Artikel 7 van het ontwerp vervangt het vijfde, zesde en zevende lid van artikel 360, dat de herroeping van de aanneming behandelt.

Het nieuwe zevende lid luidt als volgt :

« Na de overschrijving wordt het beschikkend gedeelte van de beschikking bij uittreksel in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt. »

Bij deze bepaling moet hetzelfde worden opgemerkt als bij het nieuwe artikel 357, namelijk dat hier evenmin is aangegeven welke gegevens het uittreksel moet bevatten.

Het ontwerp zegt bovendien niet, wie de bekendmaking van het uittreksel in het *Belgisch Staatsblad* moet aanvragen.

Aangezien de vraag tot herroeping kan uitgaan van het openbaar ministerie, zou moeten worden bepaald dat de bekendmaking gebeurt « ten verzoeken van een der partijen of van het openbaar ministerie ».

La chambre était composée de

MM. F. LEPAGE, conseiller d'Etat, président ;

J. COYETTE et G. VAN BUNNEN, conseillers d'Etat ;

A. BERNARD et Ch. VAN REEPINGHEN, assesseurs de la section de législation ;

J. CYPRES, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. LEPAGE. Le rapport a été présenté par M. VAN ASSCHE, auditeur.

Le Greffier. — De Griffier,
(s./w. get.) J. CYPRES.

Pour deuxième expédition délivrée au Ministre de la Justice.

Le 30 octobre 1956.

Le Greffier du Conseil d'Etat,

(s./w. get.) R. DECKMYN.

De kamer was samengesteld uit de

HH. F. LEPAGE, raadsheer van State, voorzitter ;

J. COYETTE en G. VAN BUNNEN, raadsheren van State ;

A. BERNARD en Ch. VAN REEPINGHEN, bijzitters van de afdeling wetgeving ;

J. CYPRES, adjunct-griffier, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. LEPAGE. Het verslag werd uitgebracht door de H. VAN ASSCHE, auditeur.

Le Président. — De Voorzitter,
(s./w. get.) F. LEPAGE.

Voor tweede uitgifte afgeleverd aan de Minister van Justitie.

De 30 oktober 1956.

De Griffier van de Raad van State,